

POSLOVNA ETIKA

- Relevantnost poslovne etike in korporacijske družbene odgovornosti v 21. stoletju...
- V podjetništvu, poslovnom svetu in drugih ekonomskih organizacij danes ni več vprašljiva.

Raziskave 20. stol nesporno dokazujejo

- Moralno nekorektno poslovanje je neuspešno poslovanje,
 - Splača se biti pošten (Being nice pays!)
 - Moralno korektno poslovanje je uspešno poslovanje, čeprav ima svojo ceno (Being nice has a price!)
-

-
- Minimalistična etika Miltona Fridmana je pokazala pomanjkljivosti.
 - “Edina družbena odgovornost je ustvarjanje profita”
 - Realistična etika R. Edwarda Freemana, ki pravi:
 - “Odgovornost poslovanja je odgovornost za vse vpletene.”
-

Vsi vpleteni-deležniki (steakholder)

- Danes ključna kategorija moralne sfere poslovanja.
 - To je vsaka oseba ali skupina ki ima kakršnikoli interes glede poslovanja podjetja in katere interese mora podjetje upoštevati pri sprejemanju poslovnih odločitev.
-

To so:

- Lastniki, delničarji
 - Menedžerji, zaposleni
 - Trgovci, dobavitelji, kupci, potrošniki,
 - Lokalna skupnost, državne institucije, ekološke organizacije in drugi...
-

Vsaka poslovna odločitev poleg povečanja profita vključuje

- Legalnost poslovanja
- Moralno pravilnost poslovanja glede na vse interese

Kakšna je etičnost poslovanja in družbena odgovornost v Sloveniji?

- Kakšna je korupcija v državi?
 - Najvišja korupcija v Čadu in Bagladešu.
 - Hrvaška na 70. mestu
 - Srbija?
 - Slovenija?
-

Razlogi, ki kažejo na korupcijo:

- . Dolgo čakanje na dokumentacijo (za gradnjo, itd)
 - Delnice se delijo le določenim
 - Posli se dobivajo po nejasnih kriterijih javnih natečajev
 - Nejasna privatizacija
 - Državna uprava je korumpirana
 - Podjetništvo je klanovsko
-

Vprašajmo se:

- Koliko podjetij ima managerje in lastnike, ki so usposobljeni v odločitvah, ki so etične v poslovanju?
 - Ali potrebujemo poslovno etiko?
 - Kaj smo pripravljeni storiti?
-

Poslovna etika vključuje:

- Etični kodeks podjetja
 - Skrb za vse interes vseh
 - Etične delavce
 - Etične zaupnike
-

Glede na etičnost razlikujemo 3. tipe organizacij:

- 1. Organizacije, ki nimajo vključene poslovne etike.
 - 2.Organizacije, ki formalno imajo zapisano etično poslovanje.
 - Organizacije, ki so dejansko vključile poslovno etiko.
-

Odnos morale in zakona

- Poslovna etika je nastala iz opazovanja odnosa med ekonomijo moralo in opazovanja moralnega postopanja v poslovnem svetu.
 - In moralnosti tržnih odnosov, kjer vlada privatni kapital in ekonomska svoboda.
-

Dve perspektivi: Etična in poslovna.

- Etična perspektiva izhaja iz moralnih vredot: poštenje, zaupanje, zakonitost, dolžnost...
 - Poslovna perspektiva izhaja iz ekonomskih vrednot: koristi, doprinosi, stroški, cene, učinkovitost, konkurenca
-

Poslovna etika

- Je disciplina managementa, ki vključuje napotke za delo v organizacijah.
 - S poslovno etiko upravlja tisti, ki vodi
 - Strateške prioritete vplivajo na moralne norme v organizaciji.
-

Poslovna etika prinaša koristi podjetju

- Ohranja moralnost v težkih in spremenljivih časih.
 - Jača timski duh
 - Motivira in promovira.
 - Jača konkurenčnost podjetja in predstavlja civilizacijski dosežek.
-

Etične dileme

- So moralno vprašljive situacije, kjer se moramo vprašati, kaj je prav.
 - Ko se moramo vprašati, katere so naše dolžnosti, odgovornosti....
-

-
- Stranka od nas zahteva nek proizvod. Ko ga obvestimo o ceni, spozna da si ga ne more privoščiti. Mi vemo, da ga za takšno ceno lahko dobi drugje. Kako naj ravnamo?
-

-
- Kolega v službi mi je povedal, da zapušča podjetje čez nekaj mesecov, ker so mu obljudili delo drugje. Med tem so meni sporočili, da me ne bodo predlagali za napredovanje, ker bodo njega. Ali naj jim povem?
-

Etičnost poslovanja organizacije

- Točnost poslovnih podatkov
 - Zloraba alkohola in drugih stimulansov
 - Skladnost z zakonom, predpsi, akti podjetja
 - Navskrižje interesov
 - Korupcija
 - Odnos do kupcev in dobaviteljev
 - Osebni podatki
 - Zaščita okolja
-

-
- Enakost pri zaposlovanju
 - Darila, usluge, zabave
 - Zlorabe
 - Zaščita zdravja
 - Zaščita tajnosti podatkov
 - Politična dejavnost
 - Kvaliteta proizvodov
 - Zaščita intelektualne lastnine
 - Upravljanje s podatki
 - Pojavi neetičnosti
 - Uporaba resursov
-

Zaupnik za poslovno etiko

- 1. Določitev vrednot
 - 2 Program usposabljanja za etično ravnanje
 - 3. Vodenje etičnih odločitev
 - 4. Obravnave kršitev
 - Poročanje upravi
-

Značilnosti etične organizacije

- Moralna odličnost podjetja
 - Odnos do deležnikov
 - Etičnost upravljanja velikih podjetij
-

Etični kodeksi

- Kodeksi, ki temeljijo na vrednotah
 - Kodeksi, ki temeljijo na skupnem dogovoru
 - Kodeksi poklicnih skupin
-

Kodeks vedenja

- Obvezujoč in praktičen dokument, ki določa pravilnost obnašanja
- Kako se vrednote spravijo v prakso.

Vprašanja

- Osnovni konflikt med etiko i poslovanjem.
 - Ali je podjetništvo lahko etično?
 - Etika odnosa do deležnikov?
 - Kaj so moralne norme?
 - Etičnost poslovanja?
 - Naloge etičnega zaupnika
 - Etični kodeksi, kakšne poznaš?
 - Opiši etično dilemo poslovanja?
-